

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології
на тему:

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЛУЧНИХ ЗАКІНЧЕНЬ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ
ПРИЧИНИ «-어서» ТА «-니까»

Студентки групи Кор24-21
факультету східної та слов'янської філології
денної форми здобуття освіти
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська

Бевз Аліна Анатоліївна

Науковий керівник: Даліда

Альона Валеріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ТА ВІДМІННОСТІ ХАРАКТЕРИСТИК «-어서» ТА «-니까» ЗА АСПЕКТАМИ.....	6
1.1. Вивчення понять сполучних закінчень для позначення причини «-어서» та «-니까»	6
1.2. Різниця характеристик «-어서» та «-니까» за аспектами	7
1.2.1. Відмінності між перспективою та аспектами зміни перспективи. .	7
1.2.2. Граматичні конструкції на позначення причини «-어서» та «-니까» та суб'єктивність.....	12
Висновок до Розділу 1	15
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯННЯ РІЗНИЦІ У ВИКОРИСТАННІ СПОЛУЧНИХ ЗАКІНЧЕНЬ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ ПРИЧИНИ «-어서» ТА «-니까».....	17
2.1. Співвідношення перспективи та суб'єктивності	17
2.2. Інформаційна та часова відмінність.....	20
Висновок до Розділу 2	24
ВИСНОВКИ.....	26
АНОТАЦІЯ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29

ВСТУП

Загальноприйнято вважати, що мова – це не лише засіб комунікації, але й відображення культурних, соціальних та психологічних аспектів суспільства. У кожній мові існують внутрішні механізми, які відображають складні процеси мислення та сприйняття дійсності.

У сучасному світі, де глобалізація та культурний обмін стають все більш інтенсивними, вивчення мов стає надзвичайно важливим. Мова є не лише засобом комунікації, але й відображенням культурних, історичних та соціальних аспектів народу, що її використовує. Вивчення граматичних конструкцій та їх варіативності дозволяє краще зрозуміти специфіку мови та її внутрішні закономірності. Особливо це стосується явищ, пов'язаних з вираженням причинно-наслідкових зв'язків.

Однією з цікавих граматичних конструкцій у корейській мові є сполучні закінчення «-어서» та «-니까». Ці сполучні форми виконують схожу функцію, проте вживаються в різних контекстах та мають відмінні відтінки значень. Вони відображають не лише синтаксичні аспекти мови, але й її виразність та відтінки емоційного вираження.

Дослідження сполучних закінчень «-어서» та «-니까» має на меті розкрити їхню семантичну природу та визначити основні відмінності у їх вживанні. Аналізуючи їх контекстуальне застосування, ми можемо краще зрозуміти, як ці граматичні форми допомагають виразити свої думки, наміри та відношення до подій або ситуацій.

Ця курсова робота розгляне різні аспекти вживання сполучних «-어서» та «-니까» на основі аутентичних прикладів з корейської мови. Ми звернемо увагу на контекстуальні особливості та семантичні відтінки, що супроводжують використання цих форм. Крім того, порівняльний аналіз дозволить нам виділити ключові відмінності та спільні риси між ними, що допоможе студентам корейської мови краще осмислити їхнє вживання та вдосконалити свої комунікативні навички.

Мета та завдання. Мета курсової роботи полягає у глибокому розумінні функціонування сполучних закінчень «-어서» та «-니까» у корейській мові для позначення причини. Основні завдання дослідження включають:

- 1) Дослідження понять «-어서» та «-니까» ;
- 2) вивчення контекстів використання «-어서» та «-니까» з точки зору перспективи;
- 3) аналіз виразного потенціалу «-어서» та «-니까» у вираженні авторської позиції та стилістичних відтінків мовлення;
- 4) дослідження впливу інформаційно-часових аспектів на використання цих сполучних закінчень.

Об'єктом дослідження є сполучні закінчення для позначення причини «-어서» та «-니까».

Предметом дослідження виступають відмінні характеристики цих двох граматичних конструкцій.

Наукова новизна. Наукова новизна цієї курсової роботи полягає в систематичному аналізі вживання та функціонуванні двох сполучних закінчень в корейській мові, що позначають причинно-наслідкові зв'язки: «-어서» та «-니까». Дослідження цих морфем в контексті причинно-наслідкових відносин є важливим в контексті розвитку лінгвістичної та культурної науки, оскільки воно сприяє кращому розумінню специфіки мови та мислення корейців.

Основним внеском цієї роботи є систематичне зіставлення контекстів вживання «-어서» та «-니까», а також аналіз їх семантичних та прагматичних відтінків. Дослідження зосереджується на виявленні специфічних випадків, коли вибір одного з цих сполучних закінчень вказує на певні культурні, психологічні або комунікативні особливості мовців. Такий підхід сприяє глибокому розумінню внутрішніх механізмів корейської мови та культури загалом.

Практичне значення даної курсової роботи полягає в тому, що вона сприятиме кращому розумінню та використанню корейської мови в різних комунікативних ситуаціях. Розбір сполучних закінчень «-어서» та «-니까» дозволить студентам зрозуміти, як саме виражаються причинно-наслідкові зв'язки в корейській

мові, а також відчуті їхню відтіненість та контекстуальну варіативність. Крім того, розуміння відтінків у використанні цих сполучників допоможе уникнути неправильного або невдалого вживання в мовленні, що підвищить комунікативну компетентність студентів.

Метод, що був використаний при написанні цієї роботи – це метод порівняння. Метод порівняння виконує спеціальну функцію порівняння одного об'єкта з іншим для визначення відмінностей і/або спільних характеристик на основі суджень про подібність і відмінність між порівнюваними об'єктами. Цей метод можна застосувати тільки до групи однорідних понять, що утворюють клас або групу явищ. Тому порівняння об'єктів у групах проводяться за характеристиками, необхідними для конкретного розгляду. Ще одним методом, який ми використали під час написання роботи є описовий. Цей метод слугував для опису структури та семантики кожного із сполучних закінчень.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, підрозділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, анотації корейської мови, списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1

ПОНЯТТЯ ТА ВІДМІННОСТІ ХАРАКТЕРИСТИК «-어서» ТА «-니까» ЗА АСПЕКТАМИ

1.1. Вивчення понять сполучних закінчень для позначення причини «-어서» та «-니까»

Відповідно до Стандартного словника корейської мови (1999), існує три визначення «-어서»: «сполучне закінчення, що вказує на часовий зв'язок між частинами речення», «сполучне закінчення, що вказує на причину або підставу», «сполучне закінчення, що вказує на засіб або метод». Граматичну конструкцію «-니까» Стандартний словник корейської мови (1999) визначає як «сполучне закінчення, яке вказує на те, що попередня частина речення є причиною, основою, передумовою тощо наступної» та «сполучне закінчення, яке використовується для того, щоб спочатку констатувати факт, а потім пояснити інший факт, пов'язаний з ним».

Відповідно до 한국어기초사전, «-어서» – це «сполучне закінчення, яке використовується для вираження того, що певні дії відбуваються послідовно». Також цей словник визначає «-어서» як «сполучне закінчення, що використовується для позначення причини». «-니까», в свою чергу, визначається в цьому словнику як «сполучна кінцівка, що використовується для того, аби підкреслити, що попереднє твердження є причиною, підставою або передумовою для наступного».

Корейський онлайн-словник DAUM 사전 подає наступні визначення граматичної конструкції «-어서»: «закінчення, що використовується у словах після голосних ‘ㄱ’, ‘ㅋ’, ‘ㄷ’, ‘ㅌ’, ‘ㄴ’, ‘ㄹ’, ‘ㅂ’, ‘ㅃ’, ‘ㅅ’, ‘ㅆ’, ‘ㅇ’, ‘ㅈ’, ‘ㅉ’, ‘ㅊ’, а також після основи ‘이다’ та вказує на те, що зміст попереднього речення є причиною або підставою для змісту наступного речення», «конструкція, що використовується в дієсловах після кінцевих голосних ‘ㄱ’, ‘ㅋ’, ‘ㄷ’, ‘ㅌ’, ‘ㄴ’, ‘ㄹ’, ‘ㅂ’, ‘ㅃ’, ‘ㅅ’, ‘ㅆ’, ‘ㅇ’, ‘ㅈ’, ‘ㅉ’, ‘ㅊ’ та додається до основи дієслова, аби вказати, що події другої частини речення

відбуваються послідовно після подій попередньої частини», «конструкцію, що використовується після основи дієслова з кінцевим голос ‘ㄷ’, ‘ㅌ’, ‘ㅍ’, ‘ㅂ’, ‘ㅅ’, ‘ㅈ’, ‘ㅊ’, ‘ㅋ’, ‘ㆁ’, ‘ㄹ’, ‘ㄴ’, ‘ㅇ’ та вказує на те, що стан після завершення дії або поведінки в попередньому реченні триває, поки відбуваються події в наступному реченні». Сполучне закінчення «-니까» він описує як «конструкцію, що використовується після основи дієслова «이다», основи дієслова, що закінчується на ‘ㄹ’ або префікс «-으시-» та вказує на те, що попередня частина речення є причиною або підставою для наступної частини речення» та «конструкцію, що використовується після основи дієслова «이다», основи дієслова, що закінчується на ‘ㄹ’ або префікс «-으시-» та вказує на те, що факт другої частини речення є результатом дії попередньої або що дія другої частини речення відбудеться незабаром».

Онлайн-словник 네이버 사전 NAVER dictionary визначає «-어서» як «з'єднувальне закінчення, яке використовується для позначення того, що попередня подія і наступна відбувалися послідовно», а «-니까» - як «з'єднувальне закінчення, яке використовується, коли попереднє речення є причиною, підставою або передумовою для наступного речення» та «з'єднувальне закінчення, що використовується при додаванні іншого факту, пов'язаного з попереднім твердженням.»

1.2. Різниця характеристик «-어서» та «-니까» за аспектами

1.2.1. Відмінності між перспективою та аспектами зміни перспективи.

Empathy and syntax. Linguistic inquiry (Kuno, Kaburaki, 1977) – новаторська праця, яка ввела поняття точки зору в граматичні дискусії і серйозно розглядала його як синтаксичне явище. У даній роботі «кут зору» і «емпатія» використовуються як лінгвістичні поняття для опису синтаксичних явищ, пов'язаних з японськими допоміжними дієсловами *yaru* (遣る), *kureru* (呉れる) і зворотним дієсловом *zibun* (自分), які мають значення «давати». Синтаксичні явища, пов'язані з суб'єктно-центрованими дієсловами, об'єктно-центрованими дієсловами, рефлексивами та модифікаторами в японській мові, пояснюються по-іншому, а явища, пов'язані з

підметом, прямою цитатою та дейксісом, також проливають нове світло на основі концепції «бачення перспективи».

Коли позиція, з якої мовець сприймає подію, що є предметом висловлювання, називається точкою зору, Куно і Кабуракі (1977) метафорично називають її «ракурсом камери», коли ж цей кут камери стає близьким або повністю ідентичним з учасником, це називається «емпатією».

Ми будемо використовувати поняття перспективи та зміни перспективи, запропоновані Куно та Кабуракі (1977), зі спрощеною модифікацією.

(1)가. 서연이가 카페에 가서 현우를 만났는데 현우가 자기 동생을 소개했다.

(Сойон пішла в кафе і зустріла Хьону, який познайомив її зі своїм братом.)

나. 민준이가 어제 인터넷 기사를 읽었는데 이걸 완전히 말도 안 되는 거야. (박지용, 2022)

(Мін Чжун прочитав вчора статтю в Інтернеті, і вона виявилася повною нісенітницею.)

По-перше, у реченні на кшталт першого (1 가), у наведеному прикладі, позиція, з якої оповідач сприймає подію, яку він описує, називається точкою зору. Точка зору може змінюватися разом зі зміною фокусу уваги оповідача, і у першому реченні прикладу (1 가) ми припускаємо, що точка зору рухається разом з «Сойон». Під час розповіді суб'єкт розповіді зазвичай є «опорною точкою», проте опорна точка може змінюватися в ході дискурсу. У першому реченні наведеного прикладу (1 가) точка відліку змістилася із Сойон на Хьону. Опорна точка іноді може змінюватися між учасниками дискурсу, і коли це відбувається, дане явище називається «прийняттям перспективи». Про те, чи змінилася перспектива, можна судити з вживання займенників, теперішнього часу та інформаційної юрисдикції висловлювання. У другому реченні наведеного прикладу (1 나) оповідач перебуває поза подією і продовжує розповідь, використовуючи «Мін Чжун» як опорну точку, проте в другій частині речення перспектива зміщується на «Мін Чжун», і висловлюється думка, яку може знати лише Мін Чжун.

Розгляньмо наступний приклад:

(2)가. 서연이가 공원에 가서 춤을 췄다.

(Сойон пішла в парк та потанцювала.)

나. 서연이가 공원에 가니까 춤을 췄다.

(Сойон пішла в парк та потанцювала.)

다. 서연이가 공원에 가서 (공원에 있던) 민준이를 보았다.

(Сойон пішла в парк та зустріла Мін Чжуна (який був у парку).)

라. ??서연이가 공원에 가니까 (공원에 있던) 민준이를 보았다.

(Сойон пішла в парк та зустріла Мін Чжуна (який був у парку).)

마. ??서연이가 공원에 가서 (공원에 있던) 민준이가 보였다.

(Сойон пішла в парк та зустріла Мін Чжуна (який був у парку).)

바. 서연이가 공원에 가니까 (공원에 있던) 민준이가 보였다. (박지용, 2022)

(Коли Сойон пішла в парк, вона зустріла Мін Чжуна (який був у парку).)

Цей випадок ми класифікуємо як «рух за подією» (Kuno, Kaburaki, 1977), коли точка зору мовця рухається разом із суб'єктом, щоб описати наступну подію. І 2 가, і 2 나 звучать природно; хоча 2 나 виражає значення загального причинно-наслідкового зв'язку, залежно від контексту, воно також може виражати модальне значення, що наступна подія речення відхиляється від очікувань мовця. 2 다 – це висловлення загального інструментального відношення, і тут не відбулося переходу в перспективу. Аналогічна ситуація і з прикладом 2 라, але це речення вважається неприродним, коли не передбачається спеціальний контекст. 2 마 – це випадок, коли подія, пережита суб'єктом у першій частині речення, з'являється у другій, що можна інтерпретувати як причинно-наслідковий зв'язок, але не як інструментальний зв'язок. Приклад 2 바 звучить природним чином. Незважаючи на те, що граматичний суб'єкт попереднього речення змінився, суб'єкт попереднього речення, «Сойон», сприйняв

«Мін Чжу» як предмет досвіду, і оратор виклав зміст з точки зору «Сойон» у другій частині речення. Можна сказати, що точка зору була передана Сойон.

(3)가. *민준이가 김치를 먹어 봐서 김치가 잘 익어 있었다.

(Мін Чжу спробував кімчі і вона виявилася добре приготованою.)

나. 민준이가 김치를 먹어 보니까 김치가 잘 익어 있었다.

(Коли Мінджун спробував кімчі, вона виявилася добре приготованою.)

다. 민준이가 먹어 보니까 김치가 아주 잘 익었어. 그래서 민준이는 ……

(Коли Мін Чжун спробував кімчі, вона виявилася дуже добре приготованою. Тому Мін Чжун…)

(4)가. *철수가 봐서 상황이 심상치 않았다.

(Коли Чольсу побачив, справи були кепські.)

나. 철수가 봐서는 상황이 심상치 않았다.

(Коли Чольсу побачив, справи були кепські.)

다. 철수가 보니까 상황이 심상치 않았다.

(Коли Чольсу побачив, справи були кепські.) (박지용, 2022)

Приклади 3 та 4 є ланцюжками «фоновому змісту сприйняття подій». У прикладі 3 га ми не можемо вжити «-어서», проте можемо «-니까». Приклад 4 є дещо своєрідним. Ми не можемо використати «봐서», як це було зроблено в 4 가', однак використання «봐서는» як у 4 나 є доцільним. Це випадок, коли з'являється нова семантична функція, коли '-어서' поєднується з допоміжним «는», і його важко розглядати як контрприклад до твердження, що «-어서» не може використовуватися для позначення фонових подій сприйманого змісту (이금희, 2012).

(5)가. 창문을 열어서 철수가 추워.

(Чольсу холодно, тому що відкрите вікно.)

나. *창문을 여니까 철수가 추워.

(Чольсу холодно, оскільки відкрите вікно.)

허세문 та 박유경(2015) стверджують, що використання речення «-어서» – це, свого роду, «перспективний зсув» або, за їхньою термінологією, «прийняття перспективи», коли ми можемо співпереживати внутрішньому психологічному стану емпірика від третьої особи, а речення з «-니까» орієнтоване на мовця і не може дозволити таку зміну точки зору. Важливою основою для цього аргументу є приклад 5, де багатозначність «-니까», характеристики предиката, проблема частки та проблема кінцевого закінчення переплітаються.

З наведеного вище огляду можна зробити висновок, що у випадку інструментального вживання «-어서» точка зору оповідача може бути зміщена з події попередньої частини речення на подію наступної, але не може бути зміщена на учасника, тому оповідач описує подію з точки зору стороннього спостерігача, а не, безпосередньо, учасника. А от у випадку інструментального вживання «-니까», коли предмет, що функціонує опорною точкою, стає предметом переживання наступної події, наратор може змістити перспективу на предмет речення за допомогою вживання граматичної конструкції «-니까», а в деяких випадках змістити центр уваги в наступному реченні, і навіть змістити перспективу на рівень емпіричної внутрішньої думки або висловлювання. З іншого боку, у випадку «-어서» та «-니까», аспект перспективи, пов'язаний з підрядним реченням, відрізняється від їхнього інструментального вживання.

1.2.2 Граматичні конструкції на позначення причини «-어서» та «-니까» та суб'єктивність. Питання суб'єктивності граматичної конструкції «-니까» можна розглядати як різницю в тому, якою мірою необхідно брати до уваги наміри мовця, щоб інтерпретувати повне значення висловленого речення.

(6) 가. 불이 켜져 있으니까 현우는 지금 집에 있다.

(Хьону зараз вдома, оскільки горить світло.)

가'. 불이 켜져 있는 걸 보니까 현우는 지금 집에 있다고 생각된다.

(Оскільки горить світло, я думаю, що Хьону зараз вдома.)

나. 오늘 좋은 영화 하는데 저녁에 뭐 하니?

(Оскільки сьогодні йде гарний фільм, що ти робитимеш ввечері?)

나'. 오늘 좋은 영화를 해서 묻는 건데, 넌 저녁에 뭐 하니? (박지용, 2022)

(Що ти робиш сьогодні ввечері? Я запитую, оскільки сьогодні йде хороший фільм.)

Сполучник когнітивного рівня (6 가) і сполучник дискурсивного рівня (6 나) – це випадки, коли значення попереднього речення не є повністю зрозумілим при дослівній інтерпретації попереднього висловлювання, але семантичний зв'язок попереднього речення є повністю зрозумілим при інтерпретації його як сполучника когнітивного або дискурсивного рівня. Отже, щоб більш точно розкрити значення прикладів 6 가 та 6 나, їх можна точніше виразити як 6 가' та 6 나', а це означає, що людина, яка чує висловлювання 6 가 та 6 나, повинна інтерпретувати його, заповнюючи прогалини в пропозиційному змісті за допомогою 6 가' та 6 나'. Можна зробити висновок, що зв'язки на рівні сприйняття та дискурсу є більш суб'єктивними, ніж зв'язки на рівні змісту, оскільки вони вимагають врахування наміру мовця для повної інтерпретації значення. Stukker & Sanders (2012), Sanders & Spooren (2015) та інші також дійшли висновку, що зв'язки на рівні сприйняття та дискурсу є більш суб'єктивними, ніж зв'язки на рівні змісту.

Спираючись на наведене вище судження, можна сказати, що речення, які вимагають від мовця багато роздумів для повної інтерпретації значення, є більш суб'єктивними, ніж ті, які цього не вимагають. Крім того, якщо елемент часто вживається в таких реченнях і може представляти різноманітні семантичні зв'язки, існує відносна ймовірність того, що цей елемент є дуже суб'єктивним.

Sohn(1992) робить висновок, що сполучне закінчення на позначення причини «-어서» орієнтоване на подію, а сполучне закінчення «-니까» орієнтоване на мовця. Вирішуючи, є та чи інша граматична конструкція «орієнтованою на подію» чи «орієнтованою на мовця», ми повинні розглянути, як специфічні характеристики кожного висловлювання співвідносяться з перспективами, вимірами суб'єктивності та синтаксичними особливостями.

(7) 개는 벗으니까 가슴이 봉긋한 거예요. (Sohn, 1992)

(Вона була гола, і груди її здіймались.)

Приклад 7 є найважливішою підставою для твердження Sohn (1992) про те, що граматична конструкція «-니까» орієнтована на мовця. Він стверджував, що «-니까» використовується у висловлюваннях, орієнтованих на мовця, тому що підмет першої частини речення виражений третьою особою, наступне речення розповідається з точки зору мовця, і мовець перебуває в центрі дискурсу. Однак у прикладі 7 «-니까» використовується у значенні «відкриття», і навіть якщо ця граматична конструкція у цьому значенні використовується у висловлюваннях, орієнтованих на мовця, це активно доводить, що «-니까» у значенні «причина» є також орієнтований на оратора.

(8)가. 철수(!)가 나한테 와서 “오늘 저녁 어때요?”라고 했어.

(Чольсу підійшов до мене і запитав: «Як щодо вечері?»)

나. 철수가 나(!)한테 와서 “오늘 저녁 어때요?”라고 했어.

(Чольсу підійшов до мене і запитав: «Як щодо вечері?»)

다. ??철수가 나한테 오니까 “오늘 저녁 어때요?”라고 했어.

(Чольсу підійшов до мене і запитав: «Як щодо вечері сьогодні?»)

라. ?철수가 나한테 (계속) 오니까 내가 그냥 “오늘 저녁 어때요?”라고 했어.

(Чольсу підійшов до мене (знову і знову) і просто запитав: «Як щодо вечері сьогодні?»)

마. 철수가 나한테 오니까 말을 더듬었다. (박지용, 2022)

(Коли Чольсу підійшов до мене він заїкнувся.)

Приклад 8 나 - випадок, це випадок, коли суб'єктом речення є той, хто говорить, і в цьому випадку це тлумачиться як причинно-наслідковий зв'язок. Також, важко використовувати речення на зразок 8 다, де «-니까» використовується в значенні «відкриття». Це речення вважатиметься неприродним, якщо тільки нам не відомий зміст попереднього речення. Оскільки конструкція «-니까» може вказувати на «відкриття», здається, що мовець може використовувати її в процесі переживання подій наступного речення і передавати їх більш яскраво, проте є обмеження. Дивлячись на 8 마, важко сказати, що «-니까» в значенні «відкриття» має таке ж обмеження суб'єкта. Однак не слід забувати про те, що перша частина речення в прикладі 8 마 також має контрастний характер і що стан справ у наступному речення не є активним і проактивним станом суб'єкта. Явище 8 다-마 демонструє орієнтовану на мовця природу «-니까», але також показує, що його властивості можуть змінюватися в каузативних реченнях.

Називання значення граматичної конструкції «-니까» «відкриттям» саме по собі є інтуїтивним осягненням зв'язку між «-니까» і суб'єктивністю. «Відкриття» може бути встановлене лише тоді, коли є суб'єкт відкриття, а найпоширенішим і безцільним суб'єктом є мовець. Іншими словами, «відкриття» можливе тоді, коли мовець передбачається, навіть несвідомо. А «відкриття» - це процес, під час якого на перший план виходить те, що було по той бік свідомості, наприклад, розпізнавання чогось нового або розпізнавання чогось, що ви вже знаєте, у новий спосіб. Це нове сприйняття, або пересприйняття, може бути результатом міркувань чи обчислень, а

не лише фізичного сприйняття. Зосереджуючись на цьому міркуванні або розрахунку, речення з використанням «-니까» стає обґрунтованим, а з іншого боку, речення з «-니까», яке зазвичай використовується в процесі міркувань і розрахунків, заснованих на сприйнятих явищах, може використовуватися в тій же формі, що і «그러니까», в процесі міркувань і розрахунків без будь-яких спеціальних підстав, згідно з метафоричним механізмом. І нові уявлення, отримані в результаті таких «відкриттів» або міркувань і обчислень, мають достатню цінність, щоб поділитися ними з іншими, і якщо метою висловлювання є просто «повідомити» про щось, його можна використовувати відносно вільно, тому що на слухача лягає невелике навантаження, але якщо це корекція уявлень або заклик до дії, то на слухача лягає велике навантаження, тому необхідно створити відповідну йому ситуацію.

Хоча концепція суб'єктивності, можливо, не є ключовою для пояснення всіх відмінностей між «-어서» та «-니까», вона може сприяти поясненню деяких дуже важливих відмінностей.

Висновок до Розділу 1

В даному розділі було розглянуто поняття сполучних закінчень «-어서» та «-니까» з огляду на їх висвітлення у корейських термінологічних словниках. Завдяки цьому дослідженню, можемо зробити висновок, що «-어서» – це граматична конструкція, що вказує на те, що зміст попереднього речення є причиною або підставою для змісту наступного речення. Дане сполучне закінчення має і інше значення – воно може використовуватися, аби вказати на часовий зв'язок між частинами речення. Граматична конструкція «-니까», в свою чергу, здебільшого, визначається в словниках як сполучна кінцівка, що використовується для того, аби підкреслити, що попереднє твердження є причиною, підставою або передумовою для наступного.

Також у цьому розділі було досліджено відмінності характеристик цих двох граматичних конструкцій з огляду на певні аспекти, зокрема, перспективу та

суб'єктивність. Дослідження цих аспектів дозволяє краще зрозуміти механізми функціонування мови та її роль у вираженні мовної думки.

Дослідження «-어서» та «-니까» через проекцію перспективи дало нам зрозуміти, що у випадку вживання «-어서» точка зору оповідача може бути перенесена з події попередньої частини речення на подію наступної, але не може бути зміщена на учасника, тому оповідач описує подію з точки зору стороннього спостерігача, а не, безпосередньо, того ж учасника. А от у випадку вживання «-니까», коли предмет, що функціонує фокусом уваги, стає предметом переживання, мовець може змістити перспективу на предмет речення за допомогою вживання граматичної конструкції «-니까», а в деяких випадках змістити центр уваги в наступному реченні, і навіть змістити перспективу на рівень внутрішньої думки або висловлювання.

Однак, не менш важливим є виявлення суб'єктивності у вживанні цих граматичних конструкцій, оскільки вони часто несуть в собі не лише формальні, а й емоційно-забарвлені значення. У цьому розділі роботи ми дізнались, що сполучне закінчення на позначення причини «-어서» є більш орієнтованим на подію, що відбувається у реченні, в той час як сполучне закінчення «-니까» є більш орієнтованим на мовця.

РОЗДІЛ 2

ПОРІВНЯННЯ РІЗНИЦІ У ВИКОРИСТАННІ СПОЛУЧНИХ ЗАКІНЧЕНЬ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ ПРИЧИНИ «-어서» ТА «-니까»

2.1. Співвідношення перспективи та суб'єктивності

У дослідженнях причинно-наслідкових зв'язків «-어서» та «-니까» постійно висловлюється думка, що «-어서» має об'єктивний відтінок, а «-니까» – суб'єктивний. Хоча могли виникати певні розбіжності щодо концептуальних визначень і суджень про конкретні явища, майже не було розбіжностей щодо того, що «-어서» є відносно об'єктивним реляційним маркером, а «-니까» – відносно суб'єктивним реляційним маркером. Однак у дослідженнях цих двох граматичних конструкцій поняття «суб'єктивності» зазвичай використовували для обговорення того, чи є причинно-наслідковий зв'язок між антецедентами і консеквентними реченнями універсальним, чи є цей зв'язок достовірним, тоді як поняття суб'єктивності та його застосування до лінгвістичного аналізу не було досконало вивченим.

Незрозуміло, які елементи аналізу є ефективними для вивчення різниці між «-어서» і «-니까» в причинно-наслідкових зв'язках. Граматичними категоріями, граматичними ознаками, функціональними особливостями тощо, до яких нам потрібно звернутися для правильної інтерпретації висловлювання, можуть бути «модальність, стиль, дискурсивна поведінка» та «дискурсивний час». Якщо це так, то можна зробити висновок, що «-니까», який може вживатися в «наказових реченнях, питальних реченнях, що запитують про намір мовця», є суб'єктивним граматичним елементом порівняно з «-어서», який таким не є. Нам потрібно знайти спосіб ефективно зафіксувати різницю в суб'єктивності, щоб обґрунтувати нашу загальну ідею про те, що «-어서» є об'єктивним, а «-니까» – суб'єктивним.

Як зазначають Pit (2006), Stukker & Sanders (2008), вважається, що феномен сприйняття перспективи пов'язаний із суб'єктивністю. Однак різницю між «-어서» та «-니까» з точки зору перспективи важко побачити, оскільки «-어서» при позначенні

причини дозволяє суб'єкту від третьої особи описати внутрішній досвід суб'єкта в другій частині речення. Крім того, «-니까» часто буває двозначним, тобто його значення може бути інтерпретовано як «відкриття» або «причина», але коли воно чітко вказує на «причину», деякі пов'язані з перспективою характеристики «-니까» в значенні «відкриття» змінюються, що ускладнює порівняння «-어서» та «-니까» в значенні «причина».

(9)가. 망원경 성능이 좋아서 철수는 멀리 있는 나무도 보았다.

(Бінокль був настільки потужним, що Чольсу міг побачити і дерева вдалині.)

나. 망원경 성능이 좋으니까 철수는 멀리 있는 나무도 보았다.

(Бінокль був настільки потужним, що Чольсу міг побачити і дерева вдалині.)

У прикладі 9 важко побачити різницю між «-어서» і «-니까» з точки зору перспективи. Однак різницю між цими двома граматичними конструкціями можна прослідкувати більш чітко, коли «-니까», у випадку інтерпретації в значенні «відкриття», вживається з префіксом «-더-».

(10)가. 현우는 아이가 병이 (나서/나니까) 걱정하더라.

(Хьону хвилюється, оскільки дитина захворіла.)

나. 현우는 아이가 병이 난 것 (같아서/같으니까) 약을 먹었다.

(Хьону дав дитині ліки, оскільки здалось, що вона захворіла.)

다. 현우는 아이가 병이 난 것 (??같아서/같으니까) 약을 먹이더라.

(Хьону дав дитині ліки, оскільки думає, що та захворіла.)

라. 현우는 아이가 병이 난 것 *(같아서/같으니까) 괴롭더라.

(Хьону засмучений, оскільки, здається, дитина захворіла.)

У прикладі 10 доказовий маркер «-더-» використовується для позначення того факту, що мовець сприймав ситуацію в минулому, що, в свою чергу, означає, що

мовець сприймав усю подію в цілому. Доказовий маркер «-더-» передбачає присутність мовця, але і «-어서» в значенні «причина», і «-니까» в значенні «відкриття» можуть вживатися природно. Однак, коли вживається «-니까», присутність мовця сильніше мається на увазі, ніж коли вживається «-어서», і створюється враження, що мовець сприймав подію безпосередньо. Навіть у прикладі 10 나, де в першій частині реченні використано граматичну конструкцію «-ㄴ 것 같-», «-어서» та «-니까» вживаються природно. У прикладі 10 나 носієм модального значення «-ㄴ 것 같-» є виключно підмет – «Хьону». Однак, коли в головному реченні вживається «-더-», як у 10 다, присутність мовця підкреслюється більше. "Роздуми суб'єкта третьої особи" є складним об'єктом для вираження, тому, використовуючи «-니까» замість «-어서», «роздуми суб'єкта третьої особи» можна інтерпретувати як «явище, яке мовець спостерігав разом з суб'єктом». Крім того, це можна інтерпретувати як роздуми мовця над думками суб'єкта третьої особи, прийнявши точку зору суб'єкта від третьої особи. Однак, коли психологічний прикметник поєднується із конструкцією «-더-», як у 10 라, підмет від третьої особи зазвичай не вживається.

(11)가. 민서가 우리가 자기만 두고 나갈 것 같으니까 자기 양말을 찾네.

나. ??민서가 우리가 자기만 두고 나갈 것 같아서 자기 양말을 찾네.

Можливість інтерпретації 10 다 як прийняття перспективи підтверджується і у прикладі 11 가. Коли маленька дитина спостерігає за поведінкою батьків, здогадується про намір і виконує певну дію, батьки можуть висловити свої думки за допомогою «-니까», як у 11 가. З іншого боку, «-어서» не є кращим у тій самій ситуації. Враховуючи, що «-어서» природно вживається в 10 가 та 나, доречно інтерпретувати це явище як результат поєднання значень «-ㄴ/르 것 같-», «-더-» та «-네», а не просто через значення «-더-» та «-네».

Явища в 10 다 та 11 가 інтерпретуються як ситуація, в якій семантичні функції «-ㄴ/르 것 같-», що вказує на модальність суб'єкта третьої особи, «-더-» та «-네», що

вказують на модальність мовця, є конфліктними, а «-니까», що в основному розкриває точку зору мовця, надається перевага для узгодження з модальним значенням головного речення.

Як ми бачили вище, граматична конструкція «-니까» в значенні «відкриття» функціонує для імпліцитного виявлення точки зору мовця. Якщо це більш суб'єктивний вираз, що передбачає існування мовця, який не присутній у реченні як учасник події, можна зробити висновок, що «-니까» є граматичним елементом, який показує вищий ступінь суб'єктивності, ніж «-어서» в значенні «причина». Проблема, що залишається, полягає в тому, щоб перевірити, чи «-니까» в значенні «причина» також вказує на більшу суб'єктивність, ніж «-니까» в «відкритті», так само, як і «-어서» в значенні «причина». Перевірити це досить важко, оскільки «-니까» в значенні «причина» має інші явища, пов'язані з перспективою, ніж «-니까» у значенні «відкриття». Це можна розглядати як наслідок того, що якщо виключити вживання «-니까», яке також інтерпретується як «відкриття», залишається тільки вживання «причина», яке вказує на логічний зв'язок «причина-наслідок», і під час вираження інформації не з'являються явища, пов'язані з перспективою.

2.2. Інформаційна та часова відмінність

Хоч «-어서» та «-니까» часто використовуються як взаємозамінні граматичні конструкції, інформаційна природа попередньої та наступної частин речення, в якому вони вживаються, часто має велике значення для прийнятності їхнього застосування. Крім того, коли попередня та наступна частина речення пов'язані інструментально, сприйнятливість «-어서» та «-니까» відрізняється залежно від часового інтервалу між подіями двох частин або від вираження певних часових рамок. Перше можна розглядати як питання, пов'язане з «інформативністю», а друге - з «темпоральністю».

Деякі дослідження відзначають, що «-어서» та «-니까» мають тенденцію поєднуватися з новою та старою інформацією, відповідно. Вважається, що існує схожа характеристика між «-어서» та «-니까» в інструментальному вживанні: на рівні дискурсу граматична конструкція «-어서» використовується без обмежень для позначення нової для дискурсу інформації, тоді як «-니까», як правило, не використовується в подібних цілях.

Розгляньмо наступні приклади:

(12) 가. 나 어제 친구랑 제주도 가서 일출봉 봤어.

(Вчора ми з другом їздили на острів Чеджу і бачили пік сходу сонця.)

나. ??나 어제 친구랑 제주도 가니까 경치가 좋더라.

(Вчора я їздив з другом на острів Чеджу, де були чудові краєвиди.) (박지용, 2022)

Граматична конструкція «-어서» може використовуватися без обмежень для вираження щойно згаданої інформації в дискурсі, як у прикладі 12 가, а от частка «-니까», в свою чергу, дещо обмежена у вираженні нової інформації в дискурсі, як продемонстровано у прикладі 12 나. Можна також сказати, що «-니까» залежить від старої або вже активної інформації. Інакше кажучи, конструкція «-니까» може вживатися для вираження інформації, що звучить у діалозі вперше і це звучатиме природньо, проте лише за умови, що це загальновідомий факт або час, або ж якщо вона функціонує на рівні дискурсу і вказує на те, яким чином отримано інформацію, що міститься в підрядному реченні.

(13) 가. 어제 비가 오니까 좀 우울하더라.

(Вчора йшов дощ, тому я почувався трохи пригніченим.)

나. 어제 새벽 4 시가 되니까 종소리가 들리더라.

(Вчора о 4 годині ранку я почув дзвінок.)

У даному випадку ситуація дещо інакша. У обох прикладах – як 13 가, так і 13 나 - конструкція «-니까» використовується для позначення часового фону подій другої частини речення, які слухачеві можуть бути вже відомі, і їх інформаційна цінність є низькою. У цьому випадку, якщо інформаційна цінність є низькою і слухач має менше навантаження на обробку інформації, немає жодних обмежень на використання «-니까», навіть якщо дана інформація згадується в дискурсі вперше.

З точки зору темпоральності, відмінності у сприйнятті також спостерігаються у використанні часових виразів, де «-어서» та «-니까» використовуються для зв'язку з подіями, що спричинили їх появу. До прикладу:

(14) 가. (나는) 어제 등산을 오래 해서 지금 허리가 아프다.

(Оскільки вчора (я) здійснив довгий похід у гори, тепер у мене болить спина.)

나. (나는) 어제 등산을 오래 했으니까 지금 허리가 아프다.

(Нині у мене болить спина, тому що вчора (я) ходив у довгий похід горами.)

다. (나는) 등산을 오래 해서 다음날 허리가 아팠다.

(Я сходив у довгий похід горами і наступного дня у мене боліла спина.)

라. (나는) 등산을 오래 하니까 다음날 허리가 아팠다.

(Я здійснив довгий похід горами, тож наступного дня у мене боліла спина.)

Приклад 14 가 можна інтерпретувати як те, що наслідки того, що сталося за день до цього, тривають дотепер. Однак у прикладі 14 나 інформація інтерпретується не так, що результат вчорашнього сходження на гору продовжує діяти і нині, а так, що ефект від вчорашніх дій настав через день, що робить сприйнятливості речення дещо нижчою. З огляду на це, явище в прикладах 14 가 та 14 나 оцінюється як таке, що пов'язане з аспектною характеристикою «-어서» та «-니까» та їхнім значенням «відкриття нової інформації».

Речення стає більш природним, якщо вилучити вираження часової картини, зосередженої на моменті мовлення, і змінити речення, як продемонстровано у прикладі 14 라. Кожен з цих прикладів - низка подій з інтервалом в один день, проте в 14 라 події першої та другої частини речення є однорідними як події минулого, а події обох ситуацій відносно виражені через «наступного дня». Тому часова різниця між попередньою та наступною частиною речення (라) не така помітна, як різниця між «вчора» і «тепер», як у прикладах 14 가 та 14 나, коли центр інформації зосереджений на моменті її промовляння. Тому вживання граматичної конструкції «-니까» можна витлумачити як природне, оскільки її вживання сприяє інтерпретації, що «передумови відкриття» і «зміст відкриття» тісно пов'язані.

Із наступних прикладів можна зробити висновок, що часовий розрив між попередньою та наступною подіями в реченні та спосіб їх вираження є одним зі змінних у сприйнятті речення фактором, але більш фундаментальним фактором є семантична природа попередньої події в реченні та аспектуальна природа конструкцій «-어서» та «-니까».

(15) 가. 어제 주문을 해서 오늘 물건이 왔다.

(Я зробив замовлення вчора, тож воно прийшло сьогодні.)

나. 어제 주문을 하니까 오늘 물건이 왔다.

(Я вчора зробив замовлення, тому воно прийшло сьогодні.)

다. 늦게 주문을 해서 다음날 물건이 왔다.

(Я пізно розмістив замовлення, тому воно було доставлене наступного дня.)

라. 주문을 하니까 다음날 물건이 왔다.

(Я зробив замовлення і воно прийшло наступного дня.)

У прикладах 15 가 та 15 나 природно вживаються і «-어서» у значенні «причина», і «-니까» у значенні «відкриття», навіть якщо в першій частині речення є вираз темпоральності. Щоб з'ясувати причину різниці в прийнятності між

прикладми 14 나 та 15 나, ми можемо порівняти їх: 14 나 - це твердження про внутрішній досвід суб'єкта в підрядному реченні, і близькість подій у першій та другій частинах речення є відносно високою, тоді як 15 나 - це твердження про досвід суб'єкта щодо зовнішньої події в підрядному реченні, і близькість подій у обох частинах речення є відносно низькою. З цього можна зробити висновок, що розрив між подіями першої частини речення і способом їх вираження має певний вплив на прийнятність інструментального сполучника «-니까», але більш фундаментально, семантичний зв'язок між подіями першої частини речення і топологічні характеристики «-어서» та «-니까» є факторами, які визначають прийнятність речення.

Висновок до Розділу 2

У другому розділі цієї роботи ми порівняли граматичні конструкції на позначення причини «-어서» та «-니까» у співвідношенні перспективи та суб'єктивності, а також розглянули різницю їхню інформаційну та часову відмінність під час вжитку у дискурсі.

По-перше, співвідношення перспективи та суб'єктивності виявилось значущим фактором у використанні обох сполучних закінчень. Під час дослідження було виявлено, що «-어서» та «-니까» можуть виражати причинно-наслідкові зв'язки, проте їхнє вживання може бути умовлене суб'єктивними відчуттями та емоціями мовця. Наприклад, граматична конструкція «-니까» частіше використовується для вираження особистої думки або переконань, тобто є більш орієнтованою на мовця, тоді як «-어서» відображає більш об'єктивний причинно-наслідковий зв'язок, тобто є більш орієнтованим на подію.

Щодо інформаційно-часової відмінності цих двох граматичних конструкцій, то, за допомогою прикладів, ми дослідили, що граматична конструкція «-어서» використовується без обмежень для позначення нової для дискурсу інформації, тоді

як «-니까»), як правило, не використовується в подібних цілях і залежить від старої або вже активної інформації.

ВИСНОВКИ

Корейська мова є, безумовно, дуже відмінною від української: починаючи від алфавіту та закінчуючи нормами побудови речень. Саме тому, під час вивчення цієї мови, для нас є неймовірно важливим ознайомлення з усіма відмінностями досліджуваних граматичних конструкцій, аби в подальшому мати змогу забезпечити якісний переклад з однієї мови на іншу. У даній роботі об'єктом дослідження стали граматичні конструкції на позначення причини «-어서» та «-니까».

Метою цієї роботи було покращення розумінні функціонування сполучних закінчень «-어서» та «-니까», дослідження понять їхніх понять та вивчення впливу різноманітних аспектів на використання цих граматичних конструкцій у дискурсі.

У теоретичній частині цієї роботи ми ближче та детальніше ознайомилися з науковими поняттями «-어서» та «-니까» та розглянули різницю характеристик даних сполучних закінчень за аспектами, а саме відмінностями між перспективою та аспектами зміни перспективи і суб'єктивністю.

На основі інформації, дослідженої у цій частині, ми дізналися, що сполучне закінчення на позначення причини «-어서» є більш орієнтованим на подію, що відбувається у реченні, в той час як сполучне закінчення «-니까» є більш орієнтованим на мовця. Також ми дізналися, що у випадку вживання граматичної конструкції «-어서» оповідач описує подію з точки зору стороннього спостерігача, а не, безпосередньо, того ж учасника, в той час як за допомогою вживання граматичної конструкції «-니까», можливе навіть зміщення перспективу на рівень внутрішньої думки або висловлювання.

Дана інформація знайшла своє підтвердження у другій частині цієї роботи, де ми, за допомогою практичного застосування у прикладах, розглянули її повторно та змогли більш детально обґрунтувати кожен з аспектів.

Таким чином, дана робота допомогла нам краще зрозуміти механізми функціонування граматичні конструкції на позначення причини «-어서» та «-니까» та їхньої ролі у вираженні мовної думки. Правильне використання цих граматичних

структур не лише підвищує комунікативну компетентність, але й дозволяє більш точно та ефективно виражати свої думки та інтенції в мовленні. Таким чином, подальше дослідження цих аспектів мови сприятиме як навчанню, так і покращенню мовної практики в корейському мовному середовищі.

АНОТАЦІЯ

언어는 의사소통의 수단일 뿐만 아니라 사회의 문화적, 사회적, 심리적 측면을 반영한다는 것은 일반적으로 인정되는 사실입니다. 모든 언어에는 사고와 현실 인식의 복잡한 과정을 반영하는 내부 메커니즘이 있습니다.

세계화와 문화 교류가 점점 더 활발해지는 오늘날의 세계에서 언어 학습은 매우 중요해지고 있습니다. 언어는 의사소통의 수단일 뿐만 아니라 언어를 사용하는 사람들의 문화적, 역사적, 사회적 측면을 반영하기도 합니다. 문법 구조와 그 변형을 연구함으로써 우리는 언어의 세부 사항과 내부 패턴을 더 잘 이해할 수 있습니다. 이는 특히 원인과 결과 관계의 표현과 관련된 현상에 해당됩니다.

한국어에서 가장 흥미로운 문법 구조 중 하나는 활용어미 '-어서'와 '-니까'입니다. 이 연결 형태는 비슷한 기능을 수행하지만 서로 다른 문맥에서 사용되며 의미의 음영이 다릅니다. 이들은 언어의 구문적 측면뿐만 아니라 표현력과 감정 표현의 음영도 반영합니다.

활용어미 '-어서'와 '-니까'에 대한 연구는 그 의미적 특성을 밝히고 그 용법의 주요 차이점을 파악하는 것을 목표로 합니다. 문맥적 용법을 분석함으로써 이러한 문법 형식이 사건이나 상황에 대한 우리의 생각, 의도, 태도를 표현하는 데 어떻게 도움이 되는지 더 잘 이해할 수 있습니다.

이번 학기에는 한국어의 실제 예문을 바탕으로 '-어서'와 '-니까' 접속사의 다양한 활용 양상을 살펴볼 것입니다. 이 접속사의 사용과 함께 수반되는 문맥적 특징과 의미적 의미에 주목할 것입니다. 또한 비교 분석을 통해 두 접속사의 주요 차이점과 유사점을 강조하여 한국어 학습자가 그 용법을 더 잘 이해하고 의사소통 능력을 향상시키는 데 도움이 될 것입니다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Kuno, S. (1971). Empathy and syntax. Linguistic inquiry. The MIT Press. 45 c.
- Pit, M. (2006). Determining subjectivity in text. The case of backward causal connectives in dutch, discourse processes. Society for Text & Discourse. 23 c.
- Sanders, T. J., & Spooren, W. P. (2015). Causality and subjectivity in discourse: The meaning and use of causal connectives in spontaneous conversation, chat interactions and written text. Mouton de Gruyter. 39 c.
- Sohn, S.-O. (1992). Speaker-Oriented and event-oriented causals: A comparative analysis of –NIKKA and –ESE, korean linguistics. John Benjamins Publishing. 10 c.
- Stukker, N., & Sanders, T. (2008). Another(’s) perspective on subjectivity in causal connectives Analyzing typical and non-typical use in corpora. Wiebke Ramm and Cathrine Fabricius-Hansen. 9 c.
- Stukker, N., & Sanders, T. (2012). Subjectivity and prototype structure in causal connectives: A cross-linguistic perspective. Journal of Pragmatics. 21.
- 국립국어원. 표준국어대사전. (1999). 국립국어원. 7328
- 박지용. (2022). 원인·이유의 연결어미 ‘-어서’와 ‘-니까’ 연구. 서울대학교 대학원 국어국문학과 국어학전공. 177 c.
- 이금희. (2012). 조건을 나타내는 ‘-다가는, -고는, -어서는, -고서는’에 대하여. 한국언어문화교육학회. 23 c.
- 허세문 & 박유경. (2015). 원인절의 의미와 시점: 연결어미 ‘-어서’와 ‘-니까’를 중심으로. 한글학회. 38 c.
- DAUM 사전. URL: <https://dic.daum.net/index.do>
- 네이버 사전 (NAVER dictionary). URL: <https://ko.dict.naver.com/#/main>
- 한국어기초사전 (Basic Korean Dictionary). URL: <https://krdict.korean.go.kr/kor/mainAction>